

Gazdasági és kiadói hivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadói hivatal 8-5
Gazdasági 5-1

NAPILÓ

Előfizetés és befizetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXIX. OLYAM

SZUBOTICA, 1928. SZEPTEMBER 24.

HÉTFŐ

259. SZÁM

A klubbizottság engedékeny határozata békés hangulatot teremtett a radikális pártban Hétfőn ül össze a szélesebb főbizottság

Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király szombat este kilenc órakor autón váratlanul ismét Topolára utazott. A király elutazásával egyelőre ismét megdőlt az a kombináció, amelyek a helyzet gyors változásáról elterjedtek.

Vasárnap nagy számmal érkeztek Beogradba a radikális párt vidéki szervezeteinek delegátusai, akik részt fognak venni a főbizottság hétfői ülésén. Valamennyien jelentkeztek a szűkebb főbizottságnál, ahol senkit sem utasítottak vissza, tekintettel arra, hogy amugy is verifikáló bizottság fog alakulni a mandátumok igazolása céljából.

A klubbizottság szombat esti határozata, amely első pontjában *elismeri pártszervezeti kérdésekben a főbizottság illetékességét*, békülékeny szellemével igen jó hatást keltett. A határozat sokban hozzájárult ahhoz, hogy a Beogradba érkezett vidéki delegátusok nagy részénél is békülékeny hangulat kerekedett felül. A klubbizottság határozatának a klubtitkarságra vonatkozó része is kedvező benyomást keltett, minthogy abban kimondották, hogy a titkarság fenntartását *újabbal a radikális klub elé viszik*. Mindezt Vuki-

csevic Velja behódolásának fogják fel, noha ezek az engedmények még távol vannak Vukicsevics visszavonulásától, amit a főbizottsági politikusok követelnek. A szélesebb főbizottság tanácskozásainak most az a központi problémája, hogy milyen álláspontot foglaljanak el Vukicsevics isztemlyével szemben. *Vukicsevicsnek a pártból való kizárására valószínűleg már nem fog javaslat történni, azonban a fél szerint valamilyen formában követelni fogják Vukicsevics távozását a párt éréről*. Maga Sztanojevic Áca minden szélsőséges intézkedést ellenez és bizonyos, hogy az ő befolyása lesz domináló a szélesebb főbizottság ülésén.

A radikálisoknál felülkerekedett békés áramlat folytán a közeli kormányválságról szóló hírek háttérbe szorulnak, de politikai körökben továbbra is komolyan mérlegelik a kormányváltozás lehetőségét és még a kormányhoz közel állók is átérzik ennek a szükségességét. Úgynevezett semleges kormány alakításával szemben a kormányt támogató pártok körében nagy animozitás nyilvánul meg, de egy hivatalnokkormányt azonban nem elleneznek olyan mérezen a kormányzó pártok.

nyugdíját, miután az impériumváltozás alkalmával nyugdíjzatát és amikor Magyarország javára optált nyugdíjzatát megszüntették, utólag fizessék ki és emeljék fel, mert nyugdíja nem a törvény szellemében volt megállapítva. A bíróság illetékesnek mondta ki magát az ügyben és elutasította a magyar tisztviselő kérelmét azzal, hogy a törvényes időn belül nem kérte az illetékes hatóságoknál a nyugdíjreviziót. Későbbül még száz hasonló kérvény fekszik a hágai bíróság előtt, de ezeket mind külön fogják tárgyalni a jövő ülésén, valószínűleg decemberben.

A bíróság kártérítésre kötelezte az államot egy palicsi ügyben, mert az állam szekveszter alá helyezte egy palicsi villát, amelynek tulajdonosa Magyarországra költözött. A szekvesztert 1927-ben feloldották, de a villát állítólag nem adták vissza jó állapotban, amiért is a bíróság utasította az államot, hogy közös meg egyezmény alapján állapítsák meg a kár összegét, ellenkező esetben hat hónap múlva a bíróság maga fogja azt megállapítani.

Hasonlóképpen kártérítésre kötelezett bennünket a bíróság a kikindai villanytelep szekvesztrálása miatt, amelyet 1925-ben oldottak fel. A kártérítés összegét egy jugoszlávból, egy magyarból és egy semleges tagból álló szakértőbizottság fogja megállapítani. Egy szubotici és noviszadi és egy budapesti bank ügyében és más kisebb-nagyobb ügyekben, amelyeket egyes szállítók indítottak a jugoszláv állam ellen, azért, mert a forradalmi időkben nem kaptak meg áruikat, a bíróság nem hozott még végleges döntést.

Módosítják az albán alkotmányt

Nemzetgyűléssé egyesítik a képviselőházat és a szenátust

Tiranából jelentik: Zogu, Albánia királya fontos alkotmánymódosító intézkedésekre határozta el magát. A terv szerint az ötvenkét tagú képviselőházat és a tíztagú tagú szenátust nemzetgyűléssé fogják egyesíteni.

Az új alkotmány ki fogja mondani az albán állam oszthatatlanságát. Albániában nem lesz államnállás, de minden vallást, amely a haladást szolgálja, uszteretben fognak tartani.

Az albán katolikus püspökök a Szentszékhez fordultak utasításért, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a királysággal szemben. Ez a lépés azért vált szükségessé, mert egyes északi katolikus törzsek ellenezték a királyságot. A Vatikán államtitkarságától az az instrukció érkezett, hogy a papság ismerje el a királyt.

A papság képviselői rövidesen Tiranába mennek, hogy Zogu királynak hódolatukat fejezzék ki.

A Népszövetség elé kerül Frigyes főherceg pöre Jugoszlávia ellen Szubotics Dusán volt igazságügyminiszter nyilatkozata a hágai döntőbíróság tárgyalásairól

Beogradból jelentik: A hágai állandó nemzetközi döntőbíróság, mint ismeretes, egy hónappal ezelőtt kezdte tárgyalni azokat a pöröket, amelyeket az SHS királyság ellen indítottak magyarországi állampolgárok. Jugoszláviát a döntőbírósági tárgyalásokon Szubotics Dusán dr. volt igazságügyminiszter és szubotici képviselő, a beogradi semmitücsök elnöke képviselte, aki most tért vissza Beogradba és a *Bácsme gyei Napló* munkatársa előtt hosszabb nyilatkozatot tett a döntőbírósági tárgyalások eredményéről:

— A legfontosabb per — mondta dr. Szubotics Dusán — az volt, amelyet Habsburg Frigyes főherceg indított a jugoszláv állam ellen a helyei uradalom visszatérítése iránt. Frigyes főherceg jogi képviselője azt igyekezett bizonyítani, hogy a helyei uradalmat azt lehetett kisajátítani a békeszerződés 191. szakasza alapján, mire mi vitássá tettük a bíróság illetékességét ebben a kérdésben. A békeszerződés és a bíróság iránti tiszteltetből nem hagytuk el a tárgyalási termet, hanem válaszoltunk az előterjesztésre és kijelentettük, hogy ebben az ügyben a bíróság nem is hozhat döntést, mert ez nem a bíróság elé tartozó ügy.

A helyzet a mi szempontunkból igen komoly volt, mert az a veszély fenyegetett, hogy a bíróság illetékesnek mondja ki magát és arra kötelez bennünket hogy a helyei uradalmat adjuk vissza Frigyes főhercegnek.

A bíróság elhalasztotta a vitát az összes további kérdések elintézésé utáni időre. Időközben nemzeti bíránk előterjesztést tett a döntőbíróság elnökének és előadta, hogy ő nem jelenhetik meg a tanácskozásokon, mert az állam a békeszerződés 191. szakasza alapján jogosan sajátította ki Frigyes főherceg birtokát és a békeszerződés 191. szakaszának magyarázata nem tartozik a bíróság hatáskörébe. A bíróság elnöke megmutatta nemzeti bíránknak véleménye konceptusát, amely szerint a *bíróság illetékesnek mondta volna ki magát és Jugoszláviát kötelezni kellett volna a helyei uradalom visszaadására*. Az elnök egyben követelte, hogy az előterjesztés alapján az ügyet a Népszövetség elé utalja.

Nemzeti bíránk tehát két dolgot ért el: megakadályozta, hogy a bíróság illetékesnek mondja ki magát és a birtok visszaadására kötelezze államunkat, ezenkívül megakadályozta azt is, hogy a bíróság túllépjék hatáskörét. A bíróság ezek után az ügyet a Népszövetség elé fogja utalni és *Jugoszlávia és Magyarország között a román-magyar optáns pörhöz hasonló diplomáciai és jogi per fog megindulni*. Ez a per azonban nemcsak Jugoszláviát érdekli, hanem Csehszlovákiát és Romániát, sőt Lengyelországot is.

Több más ügy került ezenkívül tárgyalásra. Egy volt sztarakanyizsai városi tisztviselő azt kérte, hogy

Újból kiírják a pályázatot a becskerekeli tisztviselői állásokra

Az ellenék álláspontja győzött az állandó választmány ülésén

Veliki becskerekéről jelentik: A becskerekeli városi tisztviselők megválasztását — mint ismeretes — a közigazgatási bíróság megsemmisítette és új választásokat rendelt el. Ezzel kapcsolatban a becskerekeli politikai pártok között nézeteltérés merült fel arra nézve, hogy újra ki kell-e írni a pályázatot a tisztviselőválasztásokra, vagy pedig a régi pályázatok alapján eítsék meg a választásokat, esetleg a mai tisztviselőket egyszerűen erősítsék meg állásukban, minden választás nélkül.

Ebben a kérdésben a városi tanács az ellenék kívánására szeptember 26-ikára rendkívüli közgyűlést hívott össze. A városi tanács elhatározta, hogy a közgyűlés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy ne írjanak ki új pályázatot, hanem a régi pályázatok alapján eítsék meg a választásokat. A városi tanácsnak ezt a javaslatát tegnap tárgyalta le a város állandó választmánya. A választmányi ülésen — amelyen dr. Sztajcs Jován polgármester elnökölt — dr. Dosen Vojiszláv fejtette ki az ellenék álláspontját, amely szerint új pályázatot kell kiírni, mert a régi pályázat kiírásánál is formahiba történt, mivel a pályázatokat a főispán címére kellett beküldeni, holott a törvény szerint a városi képviselőtestülethez kellett volna címezni azokat. *Beslic* Nikola, a radikális párt elnöke viszont azt vitatta, hogy nincs szükség új pályázat kiírására.

Több hozzászólás után meg egyezés jött létre a bizottsági tagok között és egyhangú határozatot hoztak, amely szerint nem teszik magukévá a tanács javaslatát, ehelyett az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy írják ki az új pályázatot a tisztviselői állásokra azzal, hogy a pályázatok a város képviselőtestülete címére nyújthatók be.

Észerint tehát a kisebbség álláspontja győzött az állandó választmány ülésén és mivel ebben a jelen volt pártok meggyeztek, kétségtelen, hogy azt a közgyűlés is magévá fogja tenni. Így biztosra vehető, hogy a becskerekeli városi tisztviselői állásokra már a jövő hét folyamán ki fogják írni a választásokat.

A brit uszósövetség három hónapra szerződött az amerikai trénerrel

Az amszterdami olimpiáson dr. Donáth Leó tárgyalásokat kezdett az amerikai uszósport vezérével aziránt, hogy az egyik legjobb amerikai uszóténert engedjék át egy esztendőre Európának. Az európai uszósport vezetői ugyanis abból indultak ki, hogy Amerika nagy uszósportjának nemcsak a jobb gazdasági viszonyokban és a melluszás tanításának mellőzésében van a titka, hanem

tréningszisztemük is bizonyosan sokkal jobb, mint az, amellyel az európai uszókat képezik.

Az amerikai uszósport vezetője megígérte, hogy keresni fog Európára számára megfelelő tréner az Egyesült-Államokban.

Ezalatt Európában arra vonatkozóan folynak a tárgyalások, hogy az egyes országok szövetségei mennyi időre veszik igénybe az amerikai trénerrel és ennek arányában mennyivel járulnak hozzá a költsé-

gekhez. Az amerikai tréner utiköltsége 600 dollár lesz havonként pedig 300 dollárba fog kerülni. Egy évre tehát 4200 dollárba kerülne az amerikai tréner, de ez a költség — a tervek szerint — hat ország között oszlaná meg. Tekintettel pedig arra, hogy tulajdonképpen a losangelesi olimpiász előkészítéséről lesz szó, a számottevő európai uszónemzetek valószínűleg szívesen áldoznak 600 dollárt azért, hogy két hónapig amerikai tréner foglalkozzék versenyzőikkel.

Elsőnek a brit uszósövetség jelentkezett, amely nem is két, hanem három hónapra akarja szerződöttni az amerikai uszóténert. Az angolok két hónapig a maguk részére foglalnák le s egyhavi időre Skócia és Wales rendelkezésére bocsátanák a trénerrel.

Anglia jelentkezése abból a szempontból is érdekes, hogy — úgy látszik — szűnőben van az angol sport elzárkózása a kontinenssel szemben.

- 17. Fb3-c4 Vd8-d6
18. Fc4-d3 Fe7-d8
19. Ba1-a4 Fd8-e7
20. Ba4-a1 Fe7-d8
21. Vc2-e1 Fd8-e7
22. He5-c4 Vd6-b8
23. Hf3-e5 Bf8-d8
24. Ve1-e2 Vb8-a7
25. Fd2-e3 Hd5xe3
26. f2xe3 Bd8-f8
27. Hc4-b6 Bc8-c7
28. Bd1-f1 Fe7-d8
29. Bf1-f2 Fd8-e7
30. Ba1-f1 Fe7-d8
31. Bf2-f4 Hf6-d5
32. Fd3xh7+ Kg8xh7
33. Ve2-h5+ Kh7-g8
34. He5-g6 feladta.

4) Nincs lépés, b8-ra és Bf6 és Hd7 dönt.

SAKK-HIREK

2. számú feladványunk helyes megfejtése: Vh6-g7! Helyesen fejtették meg: Vágó István Sztaribecej, ifj. Szönyi János Novibecej, Kun M. László Kukujevci, Molnár Dezső Starakaniža, Keklay István Velikibečekerek, Keresztesi György, Brod a/S... Herbotin Kálmán Maliidjoš, Langer József Velikakikinda, Böhöm Dezső Debeljača és Pető Pál Szombor.

A brünni verseny végeredménye: I-II. Réti, Sämisch 7, III Kmoch 6, IV-V. Marschall, Opcsenszky 5, VI. Steiner L 4½, VII. Enge 4, VIII. Kosztics 1½. Meglepetés Kosztics gyenge szereplése.

A berlini mesterverseny. Szombaton kezdődött a berlini mesterverseny, melynek résztvevői: Bogoljubov, Grünfeld, Kosztics, Steiner L., Stolz, Hohner, List, Sämisch, Ahnes, Helling, Richter von Holzhausen. Reméljük, hogy Kosztics mester itt jobban fog szerepelni, mint a brünni tornán.

Nagy mesterverseny Berlinben. Berlinben kétfordulós nagymester verseny kezdődik október 10-én, a melynek résztvevői: Capablanca, Spielmann, Nimzovics, Réti, Marschall, dr. Tarrarsch, Rubinstein, dr. Tartakower.

A szubotici sakk-kör közgyűlése. A szubotici Sakk-kör szeptember 30-án d. e. 11 órakor tartja közgyűlését a Bunyevacska Maticában. Tárgysorozásának legfontosabb pontjai: a kör reorganizálása és új tisztikar választása. A vezetőség felkéri a tagokat, hogy teljes számban jelenjenek meg ezen a fontos közgyűlésen, amelyet határozatképtelenség esetében egy héttel később (szeptember 7-én) ugyanott tartanának meg.

A vrsaci sakk-klub őszi tornája. Vrsac város bajnokságáért a vrsaci sakk klub versenyt rendez, amely október 1-én kezdődik és egy hónapig tart. A versenyen a klub valamennyi erős játékosa sorompóba lép, hogy Vrsac város bajnokságát a maga részére megszerezze.

Megalakult a topolai sakk-kör. Bácska Topolán sakk-kör alakult, amelynek 42 tagja van. Reméljük, hogy a topolai sakk-kör életképes lesz és nagyban hozzá fog járulni a topolai sakk-élet fellendítéséhez.

A rovatvezető üzenetei: Herbotin Kálmán, Mali-Idjoš. Ha jó és érdekes, szóval értékes játszmát küld be, amely megüti azt a nivót, amit megkívánunk, szívesen közöljük. Topolai eredményét kíváncsian várjuk. Keresztesi György, Brod a S. Köszönet szíves sorraírta. A tévesen irt nevetek ma már időszerűtlen helyreigazítani, de hibákon kívül történt. Feladványokat a »jobb fajtákból«, amennyiben követelményeinknek-megfelelnek, (t. i. szépek, érdekesek és hibátlanok), úgy szívesen közlünk. Lehet három lépéses is. Helyi tudósításait szívesen vesszük. Levele későn érkezett, tehát csak a 2. sz. feladvány megfejtését hozhattuk nyilvánosságra. Keklay István, Velikibečekerek. Természetes, hogy Ön is részt vehet a B. N. feladvány versenyén. Molnár Dezső, Starakaniža. Következtetése helyes volt, mert szept. 5-i levélet nem kaptuk meg. Fodor József Szubotica. Mai rovatunkban választ talál levelező-lapjára. Morgenstern Sándor Gornji-Kovilj. Feladvány versenyünk a 4. sz. végjátékkal kezdődik. Katics Márta, Dárda. Rejtvényeknél az első lépés, végjátékoknál analízis szükséges. Horvát Olivér, Szombor. 2. sz. feladványunk megfejtése helytelen, mert a vezér nem léphet h6-ról f7-re! Herbotin Kálmán, Mali-Idjoš. Ha a király még nem lépett és sakkvonalon nem megy keresztül, úgy sáncolhat. Ha a bástya megy ütvonalon keresztül, az nem határoz.

Szász Károly:

Képek és történetek

Szász Károlyt új könyve mint elbeszélőt mutatja be s ebben a minőségben is, mint egyéb műveiben tiszta nemzeti és erkölcsi szemlélet és művészi gondosság jellemzi. Fűzve 50 dinár. — Kaptható a Minerva r. t. könyvosztályában

Olaszországban bevezetik az atletizálási kötelezettséget Mit kap az olasz atlétika az államtól?

Budapestről jelentik: A múlt vasárnap Budapesten bonyolították le az olasz-magyar válogatott atlétikai viadalt. A verseny azt mutatta, hogy a fiatal olasz atlétika az utolsó években páratlan fejlődésen ment keresztül. Ennek a fejlődésnek a titkairól Gilmo Zatonni, az olasz expedíció egyik vezetője, a következőket mondotta:

— Nálunk minden szövetség a fasiszta testületben összpontosul, amelynek vezetője Turati, teljes hatalommal intézi az ügyeket. A szükséges anyagiakat az állam adja és a szükséghez képest Turati osztja szét az egyes szövetségek között. Hogy ebből például mennyit kap az atlétika, azt nem tudom. De amennyire szükségünk van, azt megkapjuk.

— Ezzel azonban nem ért véget a támogatás, mert az országos bajnoki versenyek résztvevőinek minden sportágban ingyven utazást biztosít az állam, de nagy nemzetközi versenyeknél is megkapjuk ezt a kedvezményt, kisebb versenyeknél a féláru kedvezményt.

— Jelenleg mintegy 4000 igazolt atlétánk van, de legközelebb bevezetik az általános atletizálási kötelezettséget és így különösen a futball révén egyszerre 20-25.000 atlétával gyarapodik állományunk. Ha ez megvalósul, beláthatatlan fejlődés elé tekinthetünk. Erre szükségünk is van, mert bár folyton versenyeket rendezünk, a közönség nálunk sem támogatja úgy az atlétikát, mint a futballt.

SAKK

Mult heti rovatunkban feleztük már, hogy feladvány fejtőink jutalmazására bevezetjük a létra rendszerrel, amelynek részletes feltételeit alant közöljük:

Mindenki, aki az alábbi feltételeink szerint 60 pontot elér, amellet, hogy résztvesz egy érdekes verseny izgalmaiban, amely hivatalos van eldönteni, hogy kik a legjobb és legügyesebb feladvány-fejtők — könyvjutalmat fog kapni.

A feladvány versenyt mai végjáték tanulmányunkkal kezdjük, amelynek helyes megfejtője 3 pontot nyernek.

A verseny pontozása a következő: Minden rejtvény annyi pontnak számít, ahány lépésből áll. Vagyis két lépéses rejtvényért két pontot, három lépésért három pontot számíthatunk és így tovább. Mellémegejtés külön egy pont. A végjátékok pontozását minden alkalommal külön állapítjuk meg és a végjáték megjelenésekor közöljük. Ez a pontmegállapítás a végjáték könnyebb vagy nehezebb megfejthetőségétől függ. Könnyebb végjátékért kevesebb, nehezebbért több pontot állapítunk meg.

Megfejtési határidő a megjelenéstől számított 12-ik nap. Vagyis a hétfői számunkban közölt feladványt legkésőbb a következő hét péntek déli 12 óráig kell megfejteni, illetőleg ezeideig a megfejtésnek szerkesztőségünkbe kell lenni. Vidéki fejtőinknek tehát ajánljuk, hogy legkésőbb szerdán, (a megjelenéstől számított tizedik napon) tegyék postára megfejtéseiket, hogy azok idejében megérkezzenek. Később érkező megfejtéseket csak kivételes esetekben ismerhetünk el, amikor is kétségen kívül megállapíthatjuk, (postabélyegzőn), hogy a megfejtő hibáján kívül történt a késedelem.

Rejtvényeknél elcsúszás az első lépés megfejtése illetőleg beküldése, végjátékoknál azonban az egész végjáték analízise kell.

A létra állását havonként egyszer közöljük, azonban a helyes megfejtők neveit minden alkalommal külön is közöljük.

Olvasóinkat ne kedvetlenítse el, ha egyik vagy másik feladványunkat nem tudja megfejteni vagy helytelenül fejt meg, mert egyrészt mindenki fog pontot veszíteni, — hiszen majdnem lehetetlen, hogy az összes feladványokat helyesen megfejtsük — és így az egyesek által szerzett pontelőnyt be lehet hozni, másrészt nemcsak az nyer, aki először éri el létra tetejét, hanem mindenki, aki 60 pontot szerez jutalmat kap, tehát a munka gyümölcse nem marad el — csak az történhetik meg, hogy egy-két héttel később ér valaki a létra tetejére.

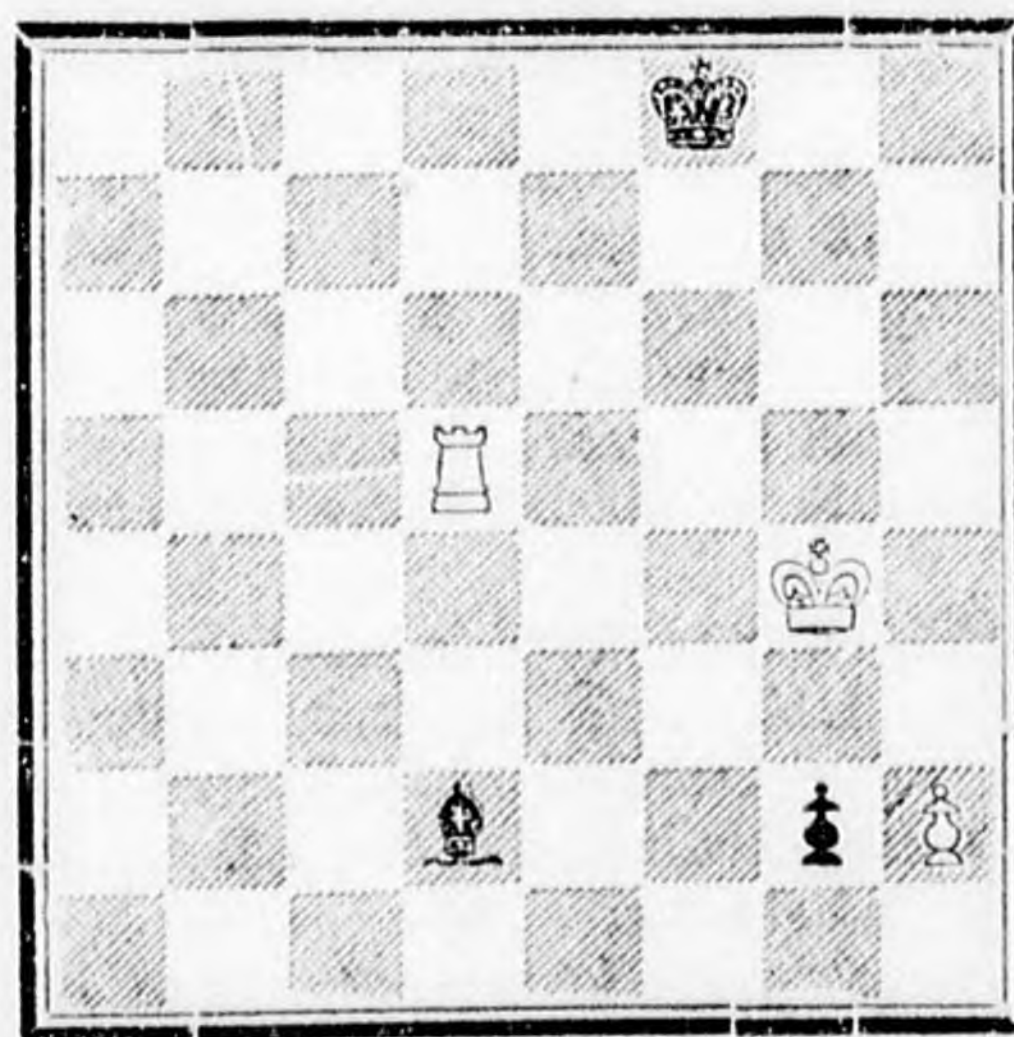
— Köszönjük még a rovat iránti érdeklődést olvasóinknak, akik az ország minden részéből hozzánk

intézték írásokkal adják tanujelét e rovat iránti szeretetüknek. Reméljük, hogy feladvány versenyünkkel olesó és kellemes szórakozást nyújthatunk sakkzóó olvasóinknak, akiknek szerencsés startot kívánunk.

4. számú feladvány.

Troitzky (Cernoszerje)

Sötét: Kf8, Fd2, gyg2.

Világos: Kg4, Bd5, gyh2. Világos indul és a döntetlent kioroszakolja. A helyes megfejtésért 3 pontot számíthatunk.

5. számú játszma.

Vezércsel! Kissingen, 1928.

Világos: Bogoljubov

- 1. d2-d4
2. Hg1-f3
3. c2-c4
4. e2-e3
5. Ff1-xc4
6. 0-0
7. Vd1-e2
8. Fc4-b3
9. a2-a4
10. Bf1-d1
11. Hb1-d2
12. e3-d4
13. Hd2-c4
14. He4-e5
15. a4-a5
16. Fc1-d2

Sötét: Rubinstein

- d7-d5
c7-c5
d5xc4
Hg8-f6
e7-e6
a7-a6
b7-b5
Fc8-b7
b5-b4
Hb8-d7
c5xd4
Ff8-e7
0-0
Hf6-d5
Hd7-f6
Ba8-c8

Heti krónika

A parlamenti szünettel kapcsolatban
A békés polgár néha el-elméláz
S e gondolata támad hivatlan:
Minek is ülne együtt a t. Ház?
A folytonosság amúgy sem düll meg,
Mert, ha csak ülésről van szó kérem
Egyes honatyák ugyis — ülnek.

Most, hogy szünetet tart a parlament
Sokkal szomorúbban zeng a dalom,
A sok honatya jobbra-balra ment
Szélcsend honol az egész vonalon.

Nincs közbeszólás, elnöki csengő,
Nem dul a harc már, nem kavar örvényt,
Csak a törvényhozó bizottság működik
S hozza rendületlenül a törvényt.

Ez pedig, hogyha jól megvetem és hányom,
Különösképen érdekel engem:

A büntetőtörvény févén napirenden
Lenne ugyanis egy szerény indítványom.

A jó törvény ugyis messzire ellát,
Büntetni kell a bünt keresziben és haránt,
Tessék minden rossz novellára egyaránt
Kiterjeszteni a — büntető-novellát.

Egyébként szélteben dul a béke,
A politika gyönyörű éke,
Senki se harcol, mindenki tárgyal
Mindenkivel legalább egyszer,
Így dicséretes békevágyal
An szóba Velja Koroseccel.

Mert verekedni mindenki átáll,
Sót Davidovics se menne ököre
Momentán talán — Góliáttal.

Minden párt kiegyezést óhajt
S én nem nyomhatom el e sóhajt:
Hísz, ha csak kiegyezés kell, meglesz
Mert nem fordulnak bizalommal
A hitelezői védegyülethez?

Genfben hát mégsem lopják a napot,
Nem kételkedem ebben én sem
A békeügy új erőre kapott.

Megszívlelendő nagyon e tett:
Bancourt a szerdal ülésen
Nagy leszerelést sürgetett.

Mit olvasván egy kereskedő, ki kész már
Igy kiáltott fel örömeben égve:
— No csakhogy egyszer végre ezt is merték
Egy terv, mely megvalósul végre:
A telefonom lám máris leszerelték.

Végre egy bolt, mely menni fog,
Amihez hozzájárul,
Hogy nem élelmickek ugyan, de mé...
Ennivaló, mit árul.

Szegeden nyílt e furcsa bolt,
Melyről így szól az üzenet:
Ünnepélyesen megnyitották
Az első macskajüzmet.

A dusan felszerelt raktárról
Már ajánl is néhány tétel
Elsőrangú fiatal macskát,
Zsák nélkül, utánvétell.

És ajánl néhány igen jó bört is,
Ugyancsak promptra raktáron levőt,
Nincsenek ugyan kikészítve
De majd kikészítik ök — a vevőt.

Erről a boltról biztos sohse mondják
Kajánul majd, hogy összeomlott.
Virággani fog különösen, mert
E cikknél az se baj, ha — romlott.

(— czeni).

A FÉRFI, A NŐ ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

VII.

Gyönyörű napok következtek. A szerelem mámorába feledkeztek és egészen elmerültek a gyönyörökben... A lopott csókok és ideges ölelések után most hosszú napok és zavartalan éjszakák egyetlen ölelésben olvadtak össze... Dér Géza, aki azon a váratlan tavaszi délutánon a vágy lázában, szinte öntudatlanul beszélt szerelemről, most már valóban érezte, hogy szereti Lilit és ez az érzése minden csókkal, minden öleléssel erősebbé lett. Főti Lili önfeláldozóan fürdött ebben a szerelemben és az első öntudatlan odaadások után lappangó érzékiségének forróságával, már öntudatosan, mohón és csillapítatlan vágyakkal akarta a férfit és adta oda magát a gyönyöröknek, melyeket kinyúló asszonyisága mind mélyebben és teljesebben tudott átélni... Bolond, lázas napok voltak ezek, életüknek talán a legboldogtalanabb, legboldogabb napjai, amelyek minden ember életében csak egyszer kínálkoznak.

A csóközönök rövid pihenőiben templomokat jártak, képtárakat néztek és gondtalan gyerekek módjára bolyongtak a szűk velencei uccákon, állandóan újabb szépségeket keresve és a szerelmes emberek fogékony lelkével magukba fogadva mindazt a szépet, amit ez a város adhatott. A következő hetekről még nem volt köztük szó, amint a közeli multat is feledni látszottak, mintha nem volna sem tegnapi, sem holnap, csak egy boldog és soha el nem múló ma, amely az övék és amelyet nem zavarhat meg senki és semmi... Csakhamar emlékeztette azonban Lilit valami arra, hogy a tegnapi életétől való elszakadásaért még magyarázattal tartozik.

Az Academie Del bel arti termeiben jártak, képek szinorgiáiba, elmúlt korok művészeinek festményeibe feledkezve, amikor egy ismerős arc tűnt fel mellettük váratlanul. Otthoni ember, Főti Mihály egyik bíró-barátja, aki meg-látva őket, zavartan köszönt, majd, mintha csak ez volna az egyetlen gondja, az előtte levő képet kezdte tanulmányozni, a következő percben pedig belemélyedt a kezében levő katalógusba.

Lili sietve vitte magával Dért egy távoli terem-be. Ez a találkozás egy pillanat alatt megrontotta a hangulatát és ijedten gondolt rá, milyen szörnyű lett volna, ha az otthoni ismerős kevésbé tapintatos és megszólitotta volna őket.

Ez a találkozás eszébe juttatta Lilinek, hogy a multat még rendezni kell... A szökés óta alig jutott eszébe az otthon és még nem magyarázta meg a szüleinek, hogy mi vitte erre a lépésre. Amikor a szállodába értek, azonnal józan, minden érzélgősségtől mentes levélben megírta haza, hogy ennek így kellett történni, amit tett az megváltozhatatlan és nincs oka megbánni... Boldog és most már a saját erejéből keresi a boldogulást egy derék fiu segítségével, aki megértő jóbarátja... Ne is próbáljanak most már akadályokat gördíteni az utjába, hiszen beláthatják, az ezek után már ugyis céltalan volna és csak felesleges bonyodalmakat jelentene. Sajnálja, hogy szomorúságot kellett okoznia szüleinek, de nem volt más módja arra, hogy keresztülvigye akaratát, amely megmásíthatatlan: filmszínésznő lesz. Szeretné, ha nem haragudnának rá tulságosan, tudja, hogy a jövő őt fogja igazolni...

A levelet maga adta postára és most, hogy ezt is elintézte, már egészen nyugodt volt.

— Mi lenne, ha érted jönnének? — aggodalmaskodott Dér, akit egészen levert az a gondolat, hogy esetleg elszakíthatják tőle a lányt.

— Nem fognak értem jönni — nyugtatta meg a férfit Lili. — Jól ismerem apát és tudom, hogy most már nem fog többé a sorsomba avatkozni. A történetk után bizonyosan tudni sem akar többé rólam és annál okosabb is, semhogy felesleges botrányt provokáljon. A botrány ugyis elég nagy lehet otthon. Nem láttad Réti bíró zavarát? Ugy lesütötte a szemét, mintha ő követett volna el valami nem illőt és mintha ő szégyelné magát.

Ezen nevetni kellett mindkettőjüknek, mert valóban kómikus volt a bíró ijedt zavarja és menekülése a tekintetük elől. De Dér Gézát azért nem tudták megnyugtanni a lány szavai.

— Nem adnának senkinek sem... Nem engednék! — mondta hevesen és egy védő mozdulattal forrón magához ölelte Lilit, aki csillogó szemekkel kínálta a meleg piros száját.

Ettől a naptól kezdve Dér Gézát mégis nyugtalanította valami. Egy véletlen és nem is fontos találkozás és Lili levele rádőbentette arra, hogy a lány az övé ugyan, teljesen és fentartás nélkül, de elszakíthatják tőle... A szerelem kö-telékai egymáshoz láncolják ugyan őket, de a törvény nem szentesíti ezeket a köteleket, a

társadalmi konvenciók pedig egyenesen ellenük vannak. Mit törődik a törvény és a társadalom a legszentebb érzésekkel, mit jelent az emberi előítélet számára a legerősebb szerelem, ha azt nem a törvény és az egyház hagyta jóvá... Lili az övé volt, de fájdalmasan érezte, hogy csak ös-erőszakkal tarthatná meg. Szerelmes ölelkezéseik után néha arra riadt fel legmélyebb álmából, hogy a meleg asszonyi test nincs mellette és aztán boldog megnyugvással simogatta végig az álmó mélységeibe merült gyermekien mosolygó arcot. Ugyanez az arc volt az, amely kevéssel előbb még a szenvedély tüzeiben égett és a kéj vonaglításában rángott? Most kismultak a vonások és az álmó naivvá és gyermekivé tette az arc kifejezését... A férfi úgy érezte, hogy nem tudna már lemondani Liliről, lehetetlen lenne élete nélküle... Elhagyott és hányatott élete most megtalálta a célt, amely nélkül már nem tudna élni...

Egyszer egy templomban jártak. A hit közelségét, az áhitatot nem érezték, mert itt a templomok is olyanok voltak, mint a múzeumok. Utikönyvekből tájékozódó kíváncsi idegenek lármájan tettek magukévá a templomot, néhány izléstelen öreg angol nő végigtapogatta az oltár fölött a Mária-szobrot is és az oltárok közelében kis üzletek virultak, képeslapokkal, rossz reprodukciókkal és miniatűr kis szobrokkal csalogatva az idegeneket. Az egyház és az üzlet jól megfér egymás mellett és ebben a profán hangulatban szinte furcsán hatott, amikor hirtelen megszólalt az orgona... Az egyik oltárnál esküvő volt. Fiatal pár térdelt a pap előtt, ak megközelíthetetlen távolságból, közönyösen végezte funkcióját, amely két embert egy életre kötött egymáshoz. Dér Gézának meglnt önma-gára és Lilire kellett gondolnia és mintha a ret-tegéseire, az éjszakai felriadásaira adott volna megnyugtató irt ez a kép. Sokáig nézte a jele-netet, szorosabban füzve magához a lányt.

— Lili... — mondta aztán halkán — titok-ban meg kellene esküdnünk... Idegen város-ban, ismeretlen pap előtt, itt Velencében...

A lány meglepve nézett rá. Furcsa csodál-kozást áruelt el az arca és kissé kedvetlenül fe-lelte:

— Miért fontos ez, Géza? Hát nem va-gyok-e így is a tied? Fontosak nekünk az ilyen formaságok?

Ebben egyetértett ugyan Dér a lánnyal, mégis érthetetlen volt, hogy Lili nem örült egy csöppet sem a férfi váratlan ajánlatának.

(Folyt. köv.)

A jövő hét attrakciója a LIFKA-ban

Rendezte: **FRITZ LANG**, a Niebelungok, Faust, Metropolis alkotója.
„UFA-FILM“ Subotica monopolja.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy és 1 dinár, vastagbott és címező költség nélkül számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívás nélkül jeligé leveleket továbbítunk. Kérdéseket csak a kiadóhoz fordulhatunk.

Fiatallány orvos vagy fogorvos mellett állást vállalna. Dabai I., Bačka Topola, poste restante. 9893

Közvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélykészen minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés, licenccel és meszőpravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 9288

Fertőtlenítő szer, hajdöntő vagy mosógép, hűvösítő vagy nemtelítető, hosszabb bizonyítványokkal október 1-i belépésre keres boszniai gyártelep tisztviselő-étkezdéjé. Ajánlatok Parna Pilana Croatia d. d., Zivinic, pošta Tuzla (Bosna) küldendők. 9813

VÉTEL-ELADÁS

Javitásra alkalmas, használt faszindely eladó. V. Svacićeva ul. 3. 9867

Elköltözés miatt eladó jó forgalmu vendéglő teljes felszereléssel és házzal együtt 70.000 dinárért. Az épület cseréppel van fedve és 800 négyszögöl telken van. Limburger Antal vendéglős, Bezdán. 9889

Vasestergapadót, 3 méteres csucstávolsággal, jó állapotban, megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Sarokház, modern lakásokkal, kisebb házak, nagy udvarral, Palicsen villatélkek, villa lakásokkal eladó. Földes ruhaüzlet. 9684

Spialter (cink)-hulladékot minden mennyiségben vesz Hamburger Mašinska Industrija, Subotica. 9861

Olcsón eladó széna és szalmaaprós Hoffer Schrantz Italija márka. Egy nagy szecsokavágó. Mindkettő kis motornal megy. Egy nagy speditőr kocsi a legjobb karban. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 9749

Eladó olcsón egy intarziás, művészeti antik ovális szalonn, vagy uriszoba asztal Valóságos műkinés. Cim a kiadóban. 9831

Csőpörgőnitura 8 HP 12 éves Lancz-kazánnal, 6 éves Shuttleworth-csőpörgővel, elevátorral együtt olcsón eladó. Bővebbet Oppermann Péternél, Cavenkán. 9825

Monori mag (Magy. Magtegyesztési R. T.) vajdasági képviselőjét átvettük. Kérjen árjegyzéket. Bednárz kertészet, Stara Kanjiža. 9795

Többszermelés — gyümölcsfaültetés! Díjtalan árjegyzéket küld Bednárz faiskola, Stara Kanjiža. 9575

Új ház a menhely mögött eladó. Cim a kiadóban.

VÁROSI

MOZI

Hétfő — szerda

Hágár fia

Paul Keller világhírű regénye

Fő szerepek:

Mady Christians, Werner Fuettera

Naponta 3 előadás

Előadások kezdete d. u. 4, 6 és este 9 órakor

Kettős helység

Bašićeva ul. 7 szám alatt

kiadó

Bővebbet
Schäffer Róza
fűszerkeres' edés'ben
Subotica, a főpostával szemben. Tel. 573

HÁZASSÁG

Egyedülálló 23 éves keresztény árvaleány vagyok. Hozomány 1.000.000 dinár készpénz, családi ház és egyéb ingatlan. Házasság céljából megismerkednék jó családból származó urakkal. Teljes című leveleket »Diszkrétció« jeligére a kiadóba kérek.

Húszonkét éves szolid, házias, otthonülő urilány, megfelelő iskolai képzésű, nem táncos, nincs

bubifrizurája megértő, szorgalmas és odaadó felesége lenne olyan férfinak, aki a házasságban nem hozományt, hanem boldogságot keres. Ha van ilyen irjon »Keresem a boldogságot« jeligére a kiadóba. 9844

FOGLALKOZÁS

F. Šulein, deutsch und serbokroatisch sprechend, wird zu einem fünfjährigen Kinde so'ort auf'ge'ommen. Anfragen bei Frau Dr. Schwarz Subotica, Strossmayerova ul. 16. 9938

Kovácssegédet keresek azonnali belépésre. Romola József, Bajmok. 9870

Fiatall, ügyes bőrkereskedősegédet azonnal felvesz Stevan Stefatić i Drug cég Beli Manastir (Baranya). 9895

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért fordítja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

Amig a készlet tart a

fiókküzletekben még kapható cipő leszállított árban!

Subotica, Karadorđev trg br. 4., a városi kávéházzal szemben

126 Din.

166 Din.

196 Din.

226 Din.

Beograd: Knez Mihajlova 15.

Veliki Bečkerek: Palata Bukovac

Novisad: Kralja Petra ulica

Pančevo: Vojvode Putnik

Velika Kikinda